

ezt az egységes határozatot meghozni, és a világ közvéleménye elé állítani, hogyha a magyarságnak a százezrei között pártpolitikai ellentétek, pártpolitikai differenciák, viták anyagává súlyosították volna le ezt a történelmi elhatározást?

Lehetetlenség lett volna ezt a történelmi fellobbanást vér nélkül meguszni, mert lehetetlen lett volna a nagyvilág közvéleményét meggyőzni, hogy ebben a magyarságban egységes lelkiület van és ez a magyarság teljes egészében osztja a maga vezetőinek felfogását: itt nincs vita: egy akarat van.

Testvérek! Visszatértünk az anyaország keretébe. Visszatértünk önfeledt, magasralobbanó lelkességgel, — a gyermekeknek tántoríthatatlan szeretetével, családi melegség érzésével, minden csonkamagyarországi magyarral iránt.

Politikai tapasztalataink azóta vajjon indokolták-e ezt a lobogó lelkesedést? Politikai tapasztalataink vajjon meggyőztek-e bennünket arról, hogy helyesen vezettük husz éven át a felvidéki magyarságot és vajjon helyesen váltottuk-e be azt a váltót, amely váltót mi a magyarság százezreinek aláírtunk, vajjon a magyarság, a felvidéki magyarság megelégedését kiváltottuk-e, vajjon boldog magyarokká tettük-e a Felvidéket? Testvérek!

Gondolkozás nélkül, hétköznapi tapasztalataim alapján mondom nektek, hogy az a magyarság boldogan vesz részt a magyar állami élet minden egyes megnyilatkozásában.

Vajjon ez a magyarság valahol érez-e csalódást? Testvérek! Nem, ez a magyarság nem érez csalódást, mert ez a magyarság meg volt arról győződve, hogy a földön harc van a kenyérért, a földön vállvetett munkára van szükség, hogy egyformán előteremthessük valamennyi testvérünknek az emberhez méltó életfeltételeit. Mert ez a magyarság nem abból vonja le a maga értékítéletét, hogy a parlamentben egyes kegyelmes urak (Pfüj, pfuj) hogy megnyilatkozzanak, hanem érzi a felvidéki magyarság, amely nagy, hatalmas testvért kapott először is magában a kormányban, másodsor pedig a kormány mögötti táborban, harmad-

szorban pedig egy hatalmas, drága nagy testvért talált itt magában a magyar népben.

Testvérek! Nekünk soha nem volt és ma sincs szükségünk, egyes, talán önmagukat nagy uraknak érző emberek vezérlésére. Ennél sokkal többre, nagyobbra értékeljük azt az erőt, amely minden politikának, minden államnak és államférfinak az erejét adja, magának a képviselőknak is és tapasztaljuk azt, hogy népi magyar gyökerüket elvesztett politikusok hiába akarnak a politikai életből lerántani egyes vezetőket. (Éljen a főispán).

Nincs is szükségünk arra, hogy ezzel a kérdéssel kapcsolatosan indulatosan fogalmazzuk meg álláspontunkat, mert az az ember, akinek igaza van, aki mélységesen meg van győződve arról, hogy az, amit mond, amit cselekszik, nem a saját szava, nem a saját gondolata, hanem a mögötte álló milliók gondolata, az idők szava, és a mögötte álló milliók cselekedetének szándékával is akar cselekedni, azt ezek a tüzsurások, amelyek még olyan mélyen sem szurnak, mint esetleg olyan légy, amely rászáll az ember kezére — elhessegeti az ember — ez a légy nem fogja akadályozni abban, hogy a maga napi munkáját ne végezze.

Nekem különös örömmöm volt az ma, hogy eljöhettek Békéscsabára és kezet foghattam Békéscsaba és vármegyei tömegeknek az élén Békés és egyben Csongrád főispánjával is. (Éljen a főispán. Hosszantartó éljenzés és taps.)

Testvérek, ha van egységes megfogalmazható magyar lelkiesség, ha van egységes népi akarat, akkor szükséges ezeket az erőket összegyűjtenünk, ezeket az erőket bizonyos politikai célok szolgálatába állítani. Ez a mai alkalom is ezzel a gondolattal van tulajdonképpen összefüggésben, akkor amikor ezt célzom és ezért jöttem el ide, különösen, hogy egy mozgalomnak a zászlaját bontsam ki.

A mozgalom egyelőre egyet akar. Lelkileg össze akarja kapcsolni azokat a nagy népi rétegeket, amelynek érdekében áll az erőteljes szellemiség kialakítása, mely szellemiség kell, hogy áthassa ennek az országnak minden intézményét, minden képviselői szervét és végül magát a parla-

mentet is. Mi, felvidéki magyarok úgy gondoljuk, hogy mi régi politikai hagyományainknak teszünk eleget, akkor, amikor mi a magunk erőt rendelkezésére bocsájítjuk ennek a mozgalomnak! (Éljen!)

Mert ugyanazt a célt kívánjuk továbbmunkálni, mint amely politikai cél és politikai eszközöknek az igénybevételével sikerült megteremteni a magunk kisebb életében az egységet. Továbbra is munkálni akarjuk, hogy minden jóakarát, nemzeti és történelmi felelősséget vállalni merő és akaró asszonyát és férfiát ennek az országnak egy szellemi táborba gyűjtsük.

Amikor a trianoni békeparancs széjjeldarabolta az országot és a történelmi Magyarország romjai felett az összeomlás után felszállott por ülte meg a magyar légkört, amikor a csonkaországon végigseper a vörösuralom, a maga minden felelőtlenségével és szabadizmusával — akkor a határon túra kényszerült magyarok kénytelenek voltak egész új életformát választani maguknak, hogy a pusztá létüket egy jobb jövőnek átmenthessék.

Nyilvánvalóvá vált Trianon után — úgy mint ahogyan Mohács után tettek elődjeink — hogy egy egészséges új Magyarországnak a talpköveit kellett újra lerakni.

A talpköveknek a lerakása állítom, — itt is megtörtént 1919-ben Szegeden.

(Éljen Horthy! A közönség helyéről felemelkedve éltette a kormányzóit.)

Mikor Magyarország kormányzója politikai hitvallásával együtt benyújtotta az u. n. szegedi programot, úgy éreztük valamennyien, a határon innen és a határon túl élő magyarok, hogy a magyar pirkadás hajnala elindult. Vajjon a pirkadás hajnalodás-e és a hajnalnak nappalra való fordulása olyan tempóban folyt-e le, hogy nyugodtan várhatjuk a delelő napot? Meg kell állapítani, hogy csonkaországunkban a politikai fejlődés s részben talán ennek az országnak nagy esélye lehetett az oka, de bizonyára sok esetben a magyarság teljes életképét átfogni nem tudó politikusoknak a rövidlátása volt az oka és ez az oka ma is talán, hogy nem állhatunk ott olyan léleknyugalommal és nem várhatjuk a delelő napot és nem gondol-

hatjuk azt, hogy ennek a delelő sugarai melegénél majd a magyar életnek termése — a természet örök törvényei szerint — megérlelődik és kalászából búzaszem lesz. A gazda, a gondos gazda nem hagyja el szeptemberben, vagy októberben a bevetett buzatábláját, sokszor kijár a földre megnézni, hogy mint kelt ki a vetés, mint fejlődik, mint telelt át és tavasszal mit kell ennek a vetésnek a fejlődése érdekében cselekedni. (Ugy van!) Így vagyunk mi magyarok is. Nem állhatunk ott ölbetett kézzel, nem ülhetünk nyugodtan a kaszinói fotelek, kávéházak plüssüléseiben, nem hallgathatunk cigánymuzsikát, hogy majd valahogyan mégiscsak lesz, mert hiszen soha nem volt, hogy valahogyan ne lett volna. Bele kell nyulnunk magunknak is a földes gazda buzgalmával a földes gazdák szorgalmával és magunknak is segíteni kell, hogyha az ősszel elvetett mag már kikelt egyszer, akkor a zöldség vetésből ígért termést ki ne verje a gyom, az egészséges buzavetőnyen el ne hatalmasodjon a vadrepce és hogy tényleg legyen aratás is. Azért van szükség olyan mozgalomra, amely függetlenül minden politikai párttól, tehát nem egy politikai pártnak szűkreszabott skatulyáján keresztül nézi a világot, hanem át akarja ölelni az egész életet, amely oda nyúl a szegény zsellér kapujához, az iparosnak a műhelyéhez, amely belenéz a szellemi munkásnak az irodáiba és amely átível egész a kastélyoknak ünnepi termein és megnezi, hogy a kastélyokban lakik-e valaki, akinek a felelősséget viselni kell. (Ugy van! Nagy taps.)

Ott akarjuk tartani kezünket a magyar élet érverése minden egyes üteménél, mert éreztük azt, hogy nincsen olyan üteme a magyar érverésnek, amelynek ne kellene, hogy harmonizáljon az egész test vérkeringésével. Új Magyarországot akarunk tehát mi most. (Felkiáltások: Új Magyarországot, Nagymagyarországot!) Mert úgy éreztük, mennél gyorsabb tempóban át kell formálnunk ezt a magyar életet, a magyar életnek államiságát jelentő Magyarországot. Megújulásra van szüksége magának a magyar életnek. Szükséges, hogy új elveket vigyünk bele a magyar életbe, amelyek egy nacionalista, egységben nacionalista tár-

KONFEKCIÓ!

CIPŐK!

Áruházunkat kibővítve módunkban van a t. vásárlóközönség számára férfi- és fiú készruhákkal, a minőségű „Schiffer” „Ká-Dé” „Korona” „Gold” stb. cipőkkel,

tavaszi felöltő divatujdonságokkal rendelkezésre állni

Tekintse meg kirakatainkat! Árban és minőségben vezet a **MIKLÓS KFT. DIVATARUHÁZ, SZARVAS**

sadalom szeretetéből fakadnak. Ez azt jelenti, hogy minden egyes cselekedetet, úgy a n i g y minden egyes tettet egyaránt napról-napra abból a szemszögből kell megvizsgálunk, vajjon a nemzet egyetemes szempontjából mennyit ér, mennyit jelent. Gondolhatná valaki, hogy szorgalmas ember vagyok, elvégzem napi munkámat, korán kelek, későn fekszem, dolgozom, családomnak megkeresem a kenyeret, ezzel én eleget tettem és hogyha még a lelki életnek is eleget teszek és kellő valláserkölcsi szellemben élem le egyébként életemet, én akkor már eleget tettem annak a feladatnak, amelyet a Mindenható az ember számára megformált.

Testvérek! Az illető még nem tett eleget (Ugy van.) Nem tett eleget, mert a nemzetet a Mindenható teremtetten meg az ő akaratával és az, hogy mi ma magyarok vagyunk, nem a saját énközből, saját lelkiségünkben folyó valami, ez természeti adottság, a Mindenható által megteremtett tény, mely önmagában véve közéleti feladatokat jelent részünkre. Jelenti tehát azt, hogy az egyénen, a családon túl van egy közösség, amely közösségen keresztül kell, hogy dolgozzunk és kell, hogy cselekedjünk.

A kisember, a kisvagyonú kisember, mindennap megérzi, hogy maga egyedül alig tudna megállni, ha a társadalom nem állana mellette és nem segítené. A nemzetközösségi gondolat azt jelenti, hogy van egy bizonyos állampolitika, amely egybefűz bennünket magyarokat, mintahogy egybefűzi a németeket a német nemzeti öntudattal, az olaszokat az olasz nemzeti és így tovább. Ez tehát olyan nemzeti jellegű állam, amely maga részére külön feladatokat ír elő, amely tehát azt jelenti, hogy csak abban az esetben teljesíti a család, esetleg önálló, egyedül élő egyén a maga feladatát, hogyha a nemzetének is tud naponta áldozni, hogyha abból a munkából, amelyet saját és családja kenyere érdekében végez, a nemzetnek a fenntartására, a nemzetközösségi gondolat számára is származnak értékek. Ezt a nacionalista társadalmat összetartani államunkon belül, saját céljaink érdekében felhasználni akkor tudjuk, hogyha ebbe a társadalomba fegyelmet, katonai fegyelmet viszünk bele.

A fegyelem azt a katonás szellemet jelenti, hogy ma a magyar életnek nincsen olyan pozíciója, olyan őrhelye, amelyet valaki anélkül hagyhatna el, hogy abból a nemzetre kár ne származzon. Ugy kell ott állni mindenkinek a maga munkaműhelyében, azon a helyen, ahova őt az elhivatása állította, mint hogyha rajta nyugodnék az egész állam, az egész nemzet sorsa. (Ugy van!) Moltke, nagy német generális mondotta egyszer megbeszélés keretében a vezérkar tagjainak: Ne higgyétek, hogy ti döntitek el végeredményben egy csatatervnek a sorsát. A csatatervnek a sorsát azok az egyes névtelen katonák döntenek el, (Ugy van, ugy van!) akik a poszton ott állnak, mint ahogyan ott álltak Munkács váránál is. (Éljen.)

Akik áldozatos lélekkel, életük és vérük odaadásával teljesítik azt a parancsot, amelyet pedig egy emberfelettesünk adott tudtukra, tudták azt, hogy a feladat személyében a nemzet

adott nekik parancsot. (Ugy van!) Ez a felelősségtudat kell, hogy áthassa az egész magyar társadalmat és annak minden őrhelyére odaállított magyar katonát.

Az európai politikában szinte napról-napra hatalmas lánggal lobog fel egy nemzet erő-öntudata, amely diktálja a mindennapi politikát, az erő-öntudat szinte világpolitikai hatalommá teljesedett ki, de éreznünk kell azt, hogy úgy kell megszerveznünk a mai faji öntudattal töltött nemzeti társadalmat, hogy abból ki kell kapcsolni minden akadályozó, népünk életütemét meg nem értő elemet. Így jutunk el mi a zsidó problémához.

Testvérek! Ne higgyétek azt, hogy az én szemlényemben elfogult antiszemita beszél hozzátok, csak egy egyszerűen meggyőződéses magyar ember (Éljen), aki megtanulta, mit jelent a faji öntudat és mit jelent az, hogyha ezt a faji öntudatot más népcsoportok vagy népi érdekek akarják és kívánják befolyásolni. (Ugy van, ugy van.) A zsidókérdés éppen ezért nem indulat kérdése, nem harag kérdése és téved az a zsidó ember ebben az országban, aki azt képzei, hogy a kormányzatban valamely haragos indulat támadt a zsidóság iránt, de hogy is, mi csak megtanultuk az elmúlt években a zsidóság tulajdonságait megismerni és ennek alapján látjuk azt, hogy a népi magyar gondolathoz csak úgy tudunk eljutni, ha a zsidóságot a magunk vérkeringéséből kikapcsoljuk. (Éljen.)

Magunk életberendezését, törvények alkotását tehát alkotmányos uton úgy fogjuk szabályozni, hogy a zsidóság igyekezzék úgy megélni, hogy a magyarságnak a millióit ne használhassa ki, a magyar nemzet testét ne tekintse olyan védőnévénynek, amelynek az árnyékában a saját üzleti tevékenységét háboríthatatlanul élheti ki, csak azért, mert a magyar fajta talán nem olyan üzleties gondolkozású és a maga erkölcsi szabályait szigorúan betartja. (Ugy van, több Jarost a parlamentbe!)

Magyar Testvérek! Megtanultuk a közelmúltban a mostani hetek sajtóháborúiban (nagy zaj, le a zsidósajttól), hogy a zsidóság a sajtónak még mindig az 50 százalékát diktálja.

Hogy az ország népi érdekeinek érvényesülése nem függhet attól, hogy a Rombach-utcai és Dob-utcai (fuj! nagy láрма) vigécek a maguk személyes érdekkörét keresztül akarják vinni.

Sajtóvigécekre ma már nincs szükségünk.

Saját magunk, magunk között fogalmaztuk meg a mi politikai álláspontunkat és hiábavaló minden olyan kísérlet, amely öntudatosan keresztényies, néha Rákóczi, néha Kossuth Lajos szel-

lemmel jelentkezik egy-egy cikkben, de hátamögött a Rombach-utcai, vagy a Dob-utcai zsidó szellem öltögeti nyelvét. (Taps.)

És hiábavaló Testvérek, minden olyan u. n. koncentrikus politikai támadás, amelyet az egyes vezető politikusok kívánnak beállítani s amelynek egyik szenvedő hőse a Főispán ur. (Éljen a Főispán! szünni nem akaró ünneplés.) Akit csak azért szerettek volna a közéletből valahogyan eltávolítani, mert egyszer öntudatosan úgy nyilatkozott, ahogy a saját egyénisége diktálta. (Éljen, taps.)

Testvérek! Teljesen hiábavaló minden munició, amit arra használnak fel, hogy esetleg valamelyik minisztert vesznek célba és a miniszter támadása folytán próbálják a népi programot megbuktatni. Mi nem vagyunk olyan fából faragottak, akik holmi sajtóágyú tüzeitől elhagynánk az őrhelyet, vagy visszavonulnánk egy kényelmes igazgatói állásba. (Pfüj...) Mi már valamivel több ellenséges pergőtűzet is kiállottunk. Ezek a pergőtűzek csak olyanok, mint falrahányt borsószemek, amelyek leperognak magának a magyar népnek ellenálló vértjén...

Ez a különbség Testvérek éppen a régmúlttal szemben és ez nem bírják elviselni egyes nagy multtal bíró pártvezérek.

Nem bírják elviselni. Valamikor a magyar életben, a régi hagyományos magyar életben a politikai élet hullámai így zajlottak: ott állt a merev kormány, amelynek megvolt a maga császári és királyi patentírozott programja, amiből nem lehetett népi szempontból engedni és ott állott a 48-as magyar ruhában büszkélkedő fringias ellenzék, s az ellenzék volt az, amelyik a népi követeléseknek, a népi kívánalmaknak esetről-esetre hangot adva, a nép tulajdonképeni akaratának a letéteményeseként tűnhetett fel és tűnt is le. Ma megfordult a kocka és ma a kormányban olyan egyének vannak, akik érzik azt, hogy mit kell ma a magyarság millióinak érdekében célul kitűzni és milyen törvényeket kell hozni és milyen törvényeket kell tényleg az életben cselekedtetni áiformálni. (Éljen, taps. Cselekedni! — felkiáltások.) Ez volt az ellenzék szerepe, de a kormányra toldott át és ma az a helyzet, hogy a kormány tevékenységét az ellenzék látja szükségesnek akadályozni, dinamikával dolgozó erőve nem lendíti előre a népi akaratot, hanem azt kismizmizni akarja. (Nagy zaj.) Megnyugtatók mindenkit, hogy mi nem vagyunk olyan politikai iskolából valók, akik a magyar élet szekerét lejtőre akarják vinni, amelyik lejtőn nem lenne megállása és amelyik lejtő mélyén ott van egy szakadék, amelybe az ország bele fog fullni.

Hogyha mi ma, vagy a közeljövőben nem valósítjuk meg azt a népi jelentőségű programot (halljuk! halljuk! — felkiáltások), akkor tényleg bekövetkezhetik az, hogy majd az ország szekere nagy politikai zökkenőkhöz, kátyukon keresztül olyan mély lyukba kerül, hogy onnan majd senki nem tudja kihuzni. Ne féltsenőtök senki a magyar állami élet gondolatát. Nincs olyan magyar ember, aki jobban megtudja becsülni a magyar államiság nagy védő hatalmi erejét, mint az olyan magyar ember, aki 20 éven át Csehszlovákiában élt. (Éljen, taps.) (Éljen Jaross! felkiáltások.) Visszatartunk tehát minden olyan politikai kioktatást, olyan tömegvezéri szöveget, amely a mi hivatalos lendületünket meg akarja merevíteni. Ma a haladásnak a szelleme diktálja, hogy mennél rövidebb időn belül (Nem várunk soká!) mennél hatékonyabb eszközökkel emeljük fel a kismemberek életszínvonalát, hogy a kismemberek életszínvonala emelése révén, a nagyobb emberek áldozata révén a magyar életnek a szintjét kiegyenesítsük.

Vajjon ezt a munkát mi a keresztény szellemnek a mellőzésével, a keresztény erkölcsi ideáknak a félretételével akarjuk-e megcsinálni? Nem Testvérek! Mindnyájan megvagyunk róla győződve, hogy emberformáló, a magyart európaivá tevő erő a kereszténység. Mi a magyar embert ebben az erkölcsi keretben akarjuk megtartani, mert csak így fogja becsülni embertársát, a magyar a magyar embert. Ha látjuk, hogy vannak olyan erkölcsi törvények, melyek embert az embertársához viszonyítva, vagy az állammal kapcsolatban felelősséggel töltik be, akkor meglátjuk, hogy nincs magasabb, nincsen mélyebb, nagyobb a krisztusi tanoknál.

Szükséges, hogy valamilyen formában egyszerűsítsük le a magyar életet. Vigadjunk, mulassunk, talán pompázzunk is akkor ha van rá okunk, de legyünk egyszerűbbek, legyünk valamivel európaiabbak, legyünk dolgozóbbak! (Ugy van! Ugy van!) Testvérek! Ez nem azokra vonatkozik, akiknek úgy sincs egy rend ruhán kívül semmiféle különös pompázatos öltözékük, hanem vonatkozik azokra, akiknek módjuk volna, hogy saját maguk megtakaríthatásának valamint, saját külső megjelenési formájuknak a terhére és ezt áldozzák oda a nemzet oltárára, hogy azoknak adhassunk, akik inkább rászorultak.

Szükség van tehát Testvérek a szociális igazság országépítésére is.

(Éljen a szociális főispán!) Valamikor a szocialista fogalom diszkreditált fogalom volt, mert azonosították a marxista jellegű szociáldemokrata ideológiával. A szociáldemokrata ideologia nagyon közel fekszik a felelőtlen kommunizmushoz, amelyik egy célt ismer: embereket lerántani, anélkül hogy az alacsonyan levő embert felemelni tudta volna.

Amelyik tehát mindenkinek egyszerűen káposztafözeléket írt elő köztnek, anélkül, hogy gondolkodott róla, hogy — amint a francia király mondotta — minden ember fazekában vasárnap egy tyúk főjön. Szociálista gondolat, az a nemzeti gondolattal teljesen rokon, azonos jelentőségű

KORONA-cipők

a legújabb tavaszi divaformákban kaphatók

MIKLÓS KFT. divatáruházban

fogalom, azt jelenti és annyit, hogy ez a kor két nagy világnézetnek összeütközési kora. Az egyik azt mondja, hogy csak úgy lehet lehetőleg egyenlő életfeltételeket teremteni ezen a földön, hogyha először lerombolunk minden értéket, amelyet a kapitalizmus teremtett és a lerombolt világból majd újat fogunk építeni. Testvérek! Sajnos, egy nemzedéknek nincsen olyan hossza nyújtva az élete, nem érünk rá, hogy ez a nemzedék romboljon és a következő majd építsen. Az emberi természet, a nemzeti gondolattal párosulva azt diktálja nekünk, hogy igenis meg kell teremtenünk azt a világot, amikor az emberek lehetőleg munkájuk arányában, egyenlő életfeltételek közé juthatnak. Ez azt jelenti, hogy nem akarunk dologkerülőnek is olyan megélhetést adni, mint a szorgalmas embernek; azt akarjuk, hogy a szorgalmas ember olyan becsületes kenyeret kaphasson, mint amilyent kap a szellemi munkás, vagy másrendű szorgalmas ember, mert nemcsak ő érdemli meg munkájának az árát, és nemcsak a szellemi munkának van meg az értéke, meg van az egyszerű fizikai munkának is. Ha tehát vizsgáljuk azt hogy a társadalmon belül mi adhat valakinek értéket: vajjon az ad-e értéket, hogy vagy magas címet visel, amelyet a névjegyére odanyomatott, vagy pedig az, hogy mit végez, mennyit dolgozik a nemzet egyeteme érdekében.

Alkalmat kell tehát nekünk adni, tekintet nélkül, hogy ki, milyen családból származott, kit milyen bölcsőben ringattak, hogy ha lehetséges, ha jóakaratu ember ha szorgalmas ember, becsületes emberré válik, előtte megnyíljon minden pálya, az ilyen embernek érvényesülnie kell.

Testvérek! Olyan területen vagyunk, amelyik területen a magyarság élete egy a magyar föld gondolatával. A magyar földet úgy kell a nemzet egyetemének rendelkezésére bocsátanunk, hogy mennél több kismembernek tudjunk független otthont teremteni (ugyan, ugyan!)

Biztosítanunk kell tehát azt, hogy mennél több önálló kiscsada, földműves család tudjunk magyar földre tenni, és újabb és családai magyar hajlékot teremteni. Mert tisztában vagyunk azal, hogy a magyar katonát minden körülmények között megvédte ennek az országnak a határait és hogy a doberdói, galíciai és bukovinai síkokon egyformán ontott vért a paraszt ember fia, nemes ember fia, a mágnásnak a fia és a szellemi munkásnak a fia egyaránt. Mert az olasz és orosz golyók nem válogatták, hogy ki milyen származással került a lövészárkba, egyformán védtek ennek a hazának a határait a nemzet fiai. De én azt hiszem és mélyen meg vagyok róla győződve, hogy a nemzet érdeke azt parancsolja, hogy ez az ország, amelyik bennünket valamennyiünket végeredményben közvetve eltar, ez az ország mennél több kismembernek váljék a földben is tulajdonává. Ennek az elvnek a gyakorlata azt fogja jelenteni, hogy dacára annak, hogy én tudom, hogy a katonát ez végeredményben gyakorlatilag nem fogja befolyásolni, de lelkiességében a magyar életről és a magyar nemzetről alkotott fogalmában

olyan mélyen fogja befolyásolni, de lelkiességében a magyar nemzetről alkotott fogalmában olyan mélyen fogja megerősíteni, hogy ezerszer nagyobb ellenállókép fog kölcsönözni a magyar hadseregnek.

És testvérek! Még egy gondolatot szabadon érinteni (halljuk, halljuk!) vajjon miből áll a nemzet ereje? A nemzet ereje a magyar családból kisarjadzott magyar gyermekekben van. Az a nemzet tudja megállni a helyét, ahol a magyar gyermekeknek az okosságából, a magyar gyermekek szeméből ki lehet olvasni a magyar jövődőt.

Vannak falvak, sajnos gyakran jártunk olyan vidékeken, ahol az ember végighalad a falunak a főutcáján, alig lát gyermeket. A Garam mentén, Baranya vármegyében és másfele gyakran találkozni ilyenekkel. Tudom azt, hogy Békésben nem ez a helyzet.

Tudom azt, hogy a magyar erős családok alapja a bő gyermekáldás.

Ezt a nemzeti gyökeret tehát, a békési magyarságot meg kell erősíteni s a békési magyarságot még más területen is hatóerőssé kell tennünk úgy, hogy oda telepítsük át, ott juttassunk ennek földet, ahol tudunk adni és ahol vészegénységben elszegényedő magyar családok laknak. Békés vármegyét megkülönbözteti bizonyos mértékben a többi vármegyétől, hogy itt a magyarsággal együtt szlovákság is tekintélyes számban él. (Éljenzés taps.) Mi a szlováksággal együtt dolgoztunk, mi a szlovákságnak nemzeti öntudatos tömegeivel sokszor fegyverbarátságban harcoltunk Prágának az elnyomó törekvéseivel szemben. Engedjék meg tehát nekem, hogy én erről a helyről ezt a békési szlovákságot is melegen köszöntsem. (Éljenzés, nagy taps).

Köszöntöm őket azért, mert tudom azt, hogy ez a békési szlovákság, amely elszakadt néprajzilag, tehát nem bír összefüggő néprajzi területtel a felvidéki szlováksággal karöltve békés munkában, hazafias lelkiéletben, hűségben (úgy van) becsületeségben, azonos lelkiességet jelent a magyarral. (Úgy van, taps.) És amikor a MEM-nak a programjával foglalkozom (halljuk, halljuk,) akkor én bátram hangsúlyozom a szlovákság felé is azt, hogy ez a mozgalom nem olyan jelentőségű, amelyik őket a magyar élet fogalmából, annak gondolatköréből, a hazafias magyar élet szellemében megtestesült ideáljából ki akarná zárni. Ellenkezőleg! Mi a magyar élet gondolatát történelmi magyar felelősséggel úgy értelmezzük, hogy abban a mi békési szlovák testvéreink is feltétlenül helyet foglalhatnak. Kezükben bírják a magyar földnek részét és

tudatában vannak annak, hogy ennek a földnek birtoklása mire kötelezi őket és tudatják azt, hogy a békési magyarság is testvéries szívvel ért velük egyet ezen a területen és én meg vagyok róla győződve, hogy a magyarsággal karöltve, egymás mellett állva, meg fogja találni a saját nemzeti kulturális és gazdasági fejlődésnek ugyanazokat az alapfeltételeit, amelyeket mi a magyarságnak akarunk biztosítani. Mi a szlovákságtól egyet kérünk. Azt: tartsa meg a maga államhűségét a magyar állam gondolatával szemben, tartsák meg a saját nemzethűségüket, mert talán nincsen más a magyar glóbuson, mint mi kik tisztában vagyunk azzal, mit jelent a becsületeség, mit jelent az, hogy saját nemzetnek élek.

Testvérek! Hogy az a program, amelyet ma kifejezni módomban állott, megvalósulhasson, az a program a gyakorlati életben is hatóerővé váljék, annak az alapfeltétele, hogy a magyarság milliói érezzék át azt, hogy egy olyan rendszerváltozásra van szükség, amelyik nem forradalmi uton akarja megingatni a magyar élet alapjait, amelyik fokozatosan, elszántan, radikálisan küszöböli ki a magyar életből ami idejét multá, nem oda való és ami akadály a népi irányú haladásnak.

A Magyar Élet Mozgalom kell, tehát, hogy egy szűles, nagy medret vájjon magának az egész nemzetnek. Kell, mert tudom azt, hogy vannak velünk tökéletesen azonosan érző és gondolkozó magyarok a baloldalon is, vannak a jobboldalon is. S ezeket valamennyiüket hívjuk, hogy jöjjenek közénk, ne akassa meg őket a pártpolitikai ragaszkodás, amelyik esetleg egyik, vagy másik vezérhez kapcsolja az ő politikai gondolkodásukat, mert eljön az az idő testvérek, itt is van már nagyrészt, — amikor magyarság nem helyezkedhetik arra a fényűző alapra, hogy végighallgatja a maga vezéreit, vitatkozik afelett, hogy melyik vezér alkalmasabb, melyik vezér méltóbb a nemzet vezetésére. Testvérek! Erre a vitára ép úgy nem érünk rá, mint ahogy Mohács előtt sem ért volna rá vitatkozni a magyarság arról, hogy Tomori alkalmas vezér-e vagy sem. Aki ma a népi programot vallja és csinálni akarja, olyan ember aki tudásával rászolgált arra, hogy a nemzet megbizze benne. Ez uton kell indulni és kell menni az egész magyar nemzetnek.

Állítom Testvérek azt is, hogy csak azok alkalmasak viszont ennek a szerepnek a vállalására, akik ehhez a programhoz, ezekhez az emberekhez hozzákapcsolják teljes politikai egyéniségüket, egész személyiségüket, egész éle-

Köszönetnyilvánítás.

Az összes rokonoknak és ismerősöknek, akik drága jó feleségem, illetve édesanyánk elhunytakor részvétnyilvánításukkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek és a temetésén megjelentek, hálás köszönetünket fejezzük ki.

Özv Kepenyes János és családja

tüknek a munkáját. Nincsen kitérő. Csak azok alkalmasak ennek a betöltésére, akik a nép előtt vállalt feladatot és programot, amelyet szinte nem a saját maguk, hanem a magyar nemzet a magyar nép érdekében parancsolt elő, hogy azt a programot állják is és ha nem állhatják, ha a törvények úgy hozzák magukkal, akkor nem vállalhatják, akkor félre állnak.

A kormány programja, de a Magyar Élet Mozgalom programja is, amelyik tulajdonképpen kizárólagos, kimélyítése ennek a munkafeladatnak, azt kell, hogy jelentse, hogy azok, akik ezt hirdetik, akik eljönnek a nép a közé, elmondják a programbeszédjüket, azok azzal a felelősséggel mondták azt el, hogy szinte fogadalmat tesznek le a magyar népnél a színe előtt. Én a saját beszédemet, minden mondatomat fogadalomszerűen mondtam itt el. (Éljen Jaross, taps.) Én eddig fogadalmat, az én felvidéki testvéreimnek, akik velem együtt eljöttek, ott beváltottam. Megfogadtuk, hogy visszavezetjük őket a magyar hazába és visszavezetjük.

Adja a Mindenható, hogy ez a fogadalom, amelyet itt ma Békésben mondatokba foglaltam és szívembe hordok az én társaimmal együtt, szintén valóra válhassék. Mert ez a fogadalom nem más, mint az egész magyar népi tömegnek a politikai egysége, a népi egységből származó egységes kormányzat és egységes Magyarország.

Végezetül felolvasom a MEM-jelszavait. Ezek a jelszavak nem üres szavak, hanem mindegyikük fogalmat jelent; azok, akik lélekben velünk vagytok, mindnyájan utánam mondjátok. A tömeg haragú zúgással ismétli a miniszter szavait:

— Akarunk: új Magyarországot; magyar megújítást, nacionalista társadalmat, katonai szellemet, tettekre fégyelmet, faji öntudatot, fajvédelmet.

— Lelki reformot, tehát keresztény erkölcsöt, keresztény összetartást, evangéliumi harc szeretetet, egyszerűséget, áldozatoságot.

Társadalmi reformot, a szociális igazság országépítését, szabad pályát minden magyarnak, egyetlen társadalmi értékmérőt és rangadót: a nemzetnek tett szolgálat hasznosságát.

— Gazdasági reformot: a magyarnak a magyar földet, harcot a szegénység leküzdésére, munkát s a munkának megbecsülést, közéleti tisztaságot, a profitezés letörését, a visszaélések kiirtását.

Mit akarunk? Mindent! Lenyűgöző, egységes magyar akaratot, magyar életet!

(Békésmegyei Hírlap.)

CIPŐ elegáns, jó és olcsó

HANÓNÁL

(Hitelbank épületében)

Kész cipők nagy választékban 8

HIREK

Istentiszteletek.

A szarvasi ág. hitv. ev. ótemplomban vasárnap délelőtt 8 órakor tót, d. u. 5 órakor magyar, az újtemplomban 9 órakor magyar istentisztelet tartatik.

Istentiszteletek sorrendje a kat. templomban Vasárnap 8 ó. csendes mise, 9 ó. diákmise, 10 ó. szentbeszéd, nagymise, Utána iskolaszentelés. D. u. 3 ó. litánia. Hamvazó szerdán 8 ó. hamvazás és hamvazás, utána szent mise. Egyéb hétköznapokon a reggeli mise negyed 8 órakor.

Szarvason református istentisztelet tartanak vasárnap d. e. 10 órától az Árvaház dísztermében. Kondorosan minden hónap második vasárnapján délután 2 órakor van istentisztelet a községi iskolában.

Előfizetési felhívás!

Örömmel értesítjük, olvasóinkat, hogy 1601/1939. M. E. III. szám a'att Szarvas és Vidéke címmel politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap kiadására kaptunk engedélyt. Tisztelettel kérjük ezzel kapcsolatban, hogy vállalkozásunkat előfizetésével megkönnyíteni szives legyen. Vidéki előfizetőinket kérjük, hogy előfizetéseiket az 52.666 szu. csekk számlánkon sziveskedjenek eszközölni.

Lapunk mind helyi, mind országos vonatkozásban azon tiszta keresztény alapon álló politikai irányzat szolgálatában áll, melynek tengelyében a nép érdekeinek legfőbb szolgálata s társadalmi életberendezésünk szociális tartalommal való megtöltése áll, különös figyelemmel természetesen a helyi adottságokra és körülményekre.

Azon reményben, hogy rövidesen olvasóink illetve előfizetőink sorában lesz szerencsénk üdvözölhetni, maradtunk hazafias tisztelettel:

Szarvas, 1939. évi február hó 18.

Szarvas és Vidéke
kiadóhivatala

— **Kettős ünnep dr. Tóth Pál családjában.** F. hó 12-én, szombaton délben avatták orvosdoktorrá a budapesti királyi Pázmány egyetemen ifj. Tóth Pált, országgyűlési képviselőnk fiát; leányát Tóth Gabriellát ugyanaznap eljegyezte Eöry Miklós a Siemens-Schuckert Művek elektromérnöke.

— **Halálozás.** Angster Emil pécsi orgonagyáros, aki az ó-templomi orgona rajzait felülvizsgálta, korrigálta s egyes részelt és sipmúvét elkészítette, e hó elején Pécsen meghalt.

Presbiteri ülés

A szarvasi evangélikus egyházközség a múlt héten tanácsulést tartott Szeleányi János igazgató-lelkész és Borgulya István másodfőügyelő elnökielte alatt. A tanácsülés letárgyalta az Egyházi Törvények alapján készült új szabályrendeletet. A szabályrendelet szerint a jövőben az egyházközség összes bel- és külügyeit a közgyűlés, a presbiterium és a képviselőtestület intézi. A közgyűlés választja a lelkészeket, a presbiterium és a képviselőtestület tagjait. A presbiterium áll 60 rendes- és 30 póttagból; a képviselőtestület rendes tagjainak száma 240, a póttagoké 120. A képviselőtestület legfőbb joga a tanítók és az orgonistatanítók választása, illetve a tanyáról a városba való átvá-

lasztása. A régi szabályrendelet szerint a tanyáról a városba csak rendes tanítót lehetett átválasztani az új szabályrendelet 85 §-a alapján a jövőben a segéd-tanítót is lehet átválasztani a tanyai iskolából a városi iskolába. A szabályrendelet ezen intézkedése merőben szembehelyezkedik a vallás-és közoktatásügyi és az Egyházi Törvények rendelkezéseivel, mert jelenleg a miniszeri rendelet és az Egyházi Törvények egyenesen megkövetelik, hogy a még állásban nem volt tanítót csak segéd-tanítónak lehet megválasztani és csak 3 évi sikeres működés után ismeri el az állam rendes tanítónak. Éppen ezért Molnár Pál presbiter a sz.-r. 85 §-át megfellebbezte.

— **Esküvők.** F. hó 15-én vezette oltárhoz Kutas Ferenc szabómester, a Kie tagja Szlovák Ilonát. Az esküvőn a Kie ifjúsága testületileg jelent meg, az esketést Kello Gusztáv, a Kie díszelnöke végezte. Ugyancsak ekkor tartották esküvőjüket Huszár István és Kutas Judit. — Laurency Barna és Brandt Rózsika f. hó 11-én esküdtek örök hűséget az ev. ó-templomban.

— **Körzeti felügyelői kinevezés.** A tanügyi hatóság jól megérdemelt kitüntetésben részesítette Frankó Mihály ig. tanítót, amidőn őt az orosházi körzet felügyelőjévé kinevezte. A tudás, az érdem elismerését és jutalmazását látjuk e kinevezésben, mely nem csak az ev. egyházat, hanem a politikai községet is jogos büszkeséggel tölti el. E helyről is kívánjuk, hogy hivatását jó erőben végezhesse nemzetünk javára.

— **Gödri István távozása** Gödri István Szarvas nagyközség érdemes mérnökét a Körös-Tisza-Marosi Ármentesítő és belvizszabályozó társulat f. évi január hó 31-én megtartott közgyűlésén szakmérnökévé választotta. Gödri István új állomás helye Szentés városa lesz. Ami-

dőn jól megérdemelt előrehaladásához igaz szívvel gratulálunk, őszintén sajnáljuk távozását.

— **Új királyi végrehajtó.** Az igazságügyminiszter a Molnár István elhalálásával megüresedett kir. járásbírói végrehajtói állásra Görbe Péter volt tótkomlói községi végrehajtót nevezte ki. Az új kir. j. végrehajtó már el is foglalta hivatalát.

— **Kubikus kongresszus Csongrádon.** A Nemzeti Munkaközpontra tömörült kubikusok szervezőbizottsága f. hó 19 és 20-án rendezte meg első kubikus kongresszusát Csongrádon. Ennek a kongresszusnak célja nacionalista alapon megszervezni egyrészt a földmunkásság legmagyarabb rétegét, másrészt hangot adni ennek a szomorú viszonyok között élő munkástömeg szociális kívánalmainak. Demonstrációja lesz ez a kongresszus annak a szociális fajvédő politikának, amely a néppel a népert jelszóval harcol a legszegényebb és legmagyarabb osztályok életjogaiért. Képviseltek magukat ezen a kongresszuson az összes illetékes minisztériumok és szakhivatalok, de részt vesz azon vármegyénk szociális érzelmű,

nagy népszerűségű főispánja vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla is. A csongrádi kubikus kongresszus iránt az érdekeltek körében is órási érdeklődés nyilvánul meg.

— **Pedagógiai szeminárium.** A szarvasi járás tanítószága számára f. hó 21-én pedagógiai szemináriumot rendez a tanügyi hatóság. A szemináriumot Ringbauer Károly tanügyi tanácsos vezeti. A helybeli tanítók közül Szakács György tart mintatanítást.

— **Tanítóegyesületi közgyűlés.** A Szarvasi Helyi Tanítóegyesület 1939. február hó 19-én délelőtt 11 órakor a Kossuth téri központi iskola földszinti tantermében rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: Megnyitás s jegyzőkönyvhiteltesítők megbízása. Jelentés az egyesület 1938. évi működéséről. Tauth Antal kántor-tanító előadása. „Az elempiskolai énekkutatásról” címen. Jelentés a pénztárról. Tagdíjmegállapítás. Jelentés a könyvtárról. Folyóügyek, indítványok.

— **Segédjegyzőválasztás Békésszentandrán.** Bagi István adóügyi s. jegyző fő-jegyzővé történt megválasztásával megüresedett Békésszentandrán a segédjegyzői állás, amely minden valószínűség szerint a közeli napokban kerül betöltésre. Az állásra a pályázati határidő még január hó 30-án lejárt, mely időig öt okleveles jegyző nyújtotta be pályázatát, és pedig dr. Kovács Géza, dr. Krsnyák Gyula, Melis Mihály, dr. Molitorisz Pál és dr. Zima István.

— **Szarvasi cserkészek Őcsödön.** A szarvasi 584. sz. „Gábor Áron” cserkészcsapat február 18-án Őcsödön az iparoskörben műsoros vídám estét rendez. A műsoron gondosan összeválogatott és jól betanult egyfelvonások, zene, dal, egyéni és számszámok szerepelnek. Mint értesülünk cserkészeink szereplése iránt általános, megleget érdeklődés nyilvánul meg, s bizunk abban, hogy derék cserkészeink ezzel az előadásukkal is csak öregbiteni fogják eddigi sikereiket.

— **Kövér csütörtöki vacsora Békésszentandrán.** A Békésszentandrás Kisgazdakör hagyományos kövér csütörtöki vacsoráját ezidén f. hó 16-án este 8 órai kezdettel tartotta meg saját szék-házában. A vacsorán a társadalom legszélesebb rétegei részéről szép számmal megjelentek s kellemesen a kora reggeli órákig szórakoztak el,

Üzleti forgalmát növeli, ha hirdet a

Szarvas és Vidéke

hetilapban. Hirdetéseket felvesz:
a Müller-nyomda és könyvkereskedés!

— 58 éve áll fenn a m. kir. csendőrség intézménye. Kedden f. hó 14-én ünnepelte meg ezt az évfordulót csendben, bensőséges, szinte családi körben, a szarvasi csendőrség is. A csendőrség minden időben a rendet, nyugalmat képviselte a magyar életben. Az erő és fegyelem mintaképe és a magyar csendőr az, aki őrködik a fajú házában békeje és nyugalma felett, s kellő felelősséggel bennünk a biztonság és nyugalom megnyugtató érzetét. Most az évfordulón a magyar társadalom hálás szívvel gondol erre a magyar csendőrről.

— Gyászmise. Az elhunyt XI. Pius Papáért a szarvasi róm. kat. templomban f. hó 15-én reggel 8 órakor volt requiem, melyen a hatóságok képviselői is megjelentek.

— Műsoros előadás. A szarvasi áll. polg. leányiskola február 19-én vasárnap d. u. 5 órai kezdettel műsoros előadást rendez az iskola tornacsarnokában.

— Moka-est. A Szent-István otthonban az ezévi hagyományos moka-est f. hó 18-án szombaton d. u. fél 6 órai kezdettel lesz megtartva. Nagyszerűen szórakoztató-vidám műsor, jól felszerelt buffet várja a vendégsereget. Az este mindenkit szeretettel meghív a rendezőség.

— Iskolán kívüli népművelődési előadás a Felvidéki Szlovákiai Magyar Házak javára. A gróf Bolza Pálné Leányegyesület február 19-én d. u. 3 órakor a gimnáziumi otthonában az Eszterházy János által kezdeményezett Szlovákiai Magyar Házak Építési alapja javára két előadást rendez, az egyiket özv. Kovács Károlyné áll. elemi isk. tanítónő, a másikat pedig Plenczner Edit áll. elemi isk. tanítónő tartja. A délutánon az egyesület bárkit szívesen lát és kéri a nemes célra való tekintettel a tagok népes megjelenését. Belépődíjul kiki tetszése szerinti összeget adhat. A fenti előadások közül az egyik kiterjeszkedik a ruszin-magyar testvériség és sorsközösség fontosságának az ismeretetésére.

— A Szarvasi Dalkar vidámestje. A Szarvasi Dalkar e hó 21-én este 8 órai kezdettel rendezi meg tréfás-mókás vidám estjét az Ipartestületben. A mindig jól sikerült est iránt máris nagy érdeklődés nyilvánult meg és arra a dalkar barátait szívesen várja a Vezetőség.

— A gyermeknevelési pótlék igénylésénél anyakönyvi értesítés felmutatása is elegendő. Az iparügyi miniszter most kiadott rendeletével úgy intézkedett, hogy az ez év január 1 előtt életbelépett gyermeknevelési pótlék igénylésénél nem szükséges feltétlenül születési anyakönyvi kivonatot beszerezni, hanem ehelyett a gyermek születéséről szóló anyakönyvi „Értesítést” is lehet csatolni.

Helybeli gabonaárak

Búza	19.70	—	19.80
Tengeri (morzsolt)	12.50	—	—
Árpa	14	—	—
Zab	15.50	—	16
Lucerna	130	—	200
Tökmag	18	—	20

Megalakult az új kormány és változatlanul vállalja Imrédy Béla reformprogramját

Tévednek, akik abban biznak, hogy átmeneti kormány alakult — mondotta Teleki miniszterelnök a NEP értekezletén

Az új kormány tagjai: Miniszterelnök: gróf Teleki Pál, külügyminiszter: gróf Csáky István, belügyminiszter: vitéz Kereszt-Fischer Ferenc, honvédelmi miniszter: vitéz Bartha Károly, kultuszminiszter: Hóman Bálint,

igazságügyminiszter: Tasnádi-Nagy András, pénzügyminiszter: Reményi-Schneller Lajos, kereskedelem- és iparügyi miniszter: Kunder Antal, földművelésügyi miniszter: gróf Teleki Mihály, tárcanélküli miniszter: János Andor.

A Járási Ipartestület

február 5-ére hirdetett közgyűlését határozatképtelenség miatt f. hó 12-én délután tartották meg.

A közgyűlést Medvegy Miklós elnök nyitotta meg. Röviden ismertette az év történetét.

Gaal István az 1932 évi VII. tc. 111 §-ának módosítása iránt terjesztett előjavaslatot, amit a közgyűlés elfogadott.

Tákos Lajos statisztikai adatokat olvasott fel az elmúlt év ügyforgalmáról.

Kiszel Antal az 1938. évi zárószámadást és vagyonmérleget ismertette, mely szerint az ipartestület összevétele, illetve kiadása az év végén mutatkozó 127 pengő 58 fillér készpénzzel együtt 8904 pengő 77 fillér, míg a vagyon, beleértve a kintlevő 5991 pengő 66 fillér tagdíjhátralékot, 16570 pengő 56 fillért tesz ki. Darida György, Klimaj Sándor és Medvegy János felszólalása után az előterjesztést a közgyűlés elfogadta.

Az 1939 évre szóló költségeloirányzatot Kiszel Antal ismertette. A költségeloirányzatnál nagyobb vita fejlődött ki, mert a tiszteletdíjak egy összegben 2490 pengőben volt beállítva, az 1938-ban hasonló címen kifizetett 3405 pengővel szemben. A közgyűlés a Kohut Mihály által összeállított költségeloirányzatot fogadta el. Tehát a tiszte-

letdíjak a régiük maradtak.

A költségeloirányzat elfogadása után Kiszel Antal bejelentette a számvevők lemondását és kérte, hogy nevüket a szavazólapokon töröljék.

Az alapszabály szerint kisorsolt előjárásági tagok újraválasztás alá kerültek. Legtöbb szavazatot kapott és megválasztott előjárásági rendes tagul: Maginyecz György, Hanó Pál, Lapis Pál, Matusik János, Brlázs István, Domszák Pál, Misik Lajos, Dankó János, Nyemcsok Lajos, Tóth István, Nagy Antal (Öcsöd), Gyulai János és Szalay Imre (Békésszentandrás). Előjárásági póttagok lettek: Povázsay György, Barttyik Pál, Krajcsovics Mihály, Kelemen Pál, Páfi Sándor, Kiss István, Szirony Pál, Kornidesz Sámuel, Gróf György.

Számvizsgálók lettek: Kiszel Antal, Medvegy János és Bruncsák János. Gondnok: Dankó István.

Véleményünk szerint: a tiszteletdíjak ad hoc megállapításával bőkezűen bánt a közgyűlés, mert az italmérés átadása folytán lényegesen kevesebb munkát fejtenek ki a tiszteletdíjban részesülők.

Értesülésünk szerint a közgyűlés egyik-másik határozatát meg fogják fellebezni.

K—

— **Álarcos sportbál Békésszentandrásán.** A békésszentandrásai Hunyadi Mátyás sportegyesület vezetősége f. hó 12-én, vasárnap nagy látogatottságú álarcos és jelmezbálat rendezett az Iparoskör helyiségeiben. Szín pompás, ötletes jelmezek, vidám öneledt hangulat, öröm és jókedv jellemezte az idei szentandrásai farsang minden bizonnyal legkiemelkedőbb ezen táncmulatságát.

— Ezen a napon tartotta álarcos és jelmezbáliját a békésszentandrásai népkör ifjúsága is, szintén emelkedett hangulatban, a jelmezesek diszes, pompás felvonulásával. A legszebb jelmezek mindkét helyütt értékes díjakat nyertek.

— **Műsoros farsangi előadás** A Kie ifjúsága f. hó 19-én, farsang vasárnapján délután 6 órakor gazdag

műsorú farsangi előadást rendez az egyházi diszteremben.

Hirdessen lapunkban!

— **Nyilvános köszönet.** A Békésvármegyei Vitézek Báljának rendezőbizottsága ezúton fejezi ki köszönetét mindazoknak, akik adományaikkal a székházalaphoz a Békésvármegyei Vitézi Szék megbízásából hozzájárultak és akik akár a rendezésben végzett tevékenységükkel, akár rendezési tárgyak kölcsönadásával (szőnyegek, székek, butordarabok, virágok) hozzájárultak az est fényének emeléséhez. Készpénzben felülfizettek: 40 pengőt özv. Kiss Antalné, 25 pengőt Csernus Mihály, Komlódy József, 20 pengőt: Kovácsik Pál, dr. Ugrin László, dr. Telegdy Lajos. 15 pengőt: dr. vitéz Ricsóy Uhlyarik Béla, gróf Merán János. 10 pengőt: id. Dauda Mihály, vitéz Hajdú József, dr. vitéz Haviár Gyula, vitéz Harkay Rezső, vitéz János Gyula, vitéz Márky Barna, vitéz Réthy Károly, dr. Schauer Gábor, vitéz Szabó Jenő, Geist Gyula, vitéz Éber Béla, Koperniczky Imre, Luter Sándor, dr. Mázor Elemér, dr. Révész Béla, vitéz Sipos Aba, dr. Zöldy János, Govrik István, dr. Hoffmann Károly, dr. Páll Gábor, Stiaszny Ödön, dr. Székely Ferenc, N. N., 11 pengőt dr. Sebők Elek. 7 pengőt: Betlenfalvi Béla, Bartos Pál, Miklós József, Szelényi János, Kello Gusztáv és Safáry László. 6 pengőt: Cinkotszky Kálmán, Melis Mátyás és Chován József. 5 pengőt: dr. Bernáth Kálmán, dr. Dörnyei József, Frecska Sámuel, Garai Pálné, Karcsay János, Kiss Mihály, Kiszely György, Kovácsik Károly, Molnár Mihály, Paál Samu, Medvegy Miklós, dr. Szepesváry Elemér, Szabolcs Károly, özv. Sziráczy Jánosné, Wagner Géza, Boga Lajos, Ajtay János, vitéz Hegyi Ernő, Kartel Ferenc, Kovács Andor, vitéz Elefánty Jenő, vitéz Bánhegyi István, Moldoványi János, dr. Pap András, vitéz Regős Ede, Siki Béla, dr. Sorbán Jenő, Szentés Károly, dr. Szilágyi Ferenc, dr. Tompa Gyula, dr. Vitéz Ila Tóth Mihály, dr. Tompa Gyula, Müller Károly. 4 pengőt: vitéz Sziijártó N., Sziráczy Sándor. Vincze Andor, és dr. Ürmössy Károly. 3 pengőt: Borgulya Pál, Szabó János, özv. Zvarinyi Jánosné Cseh P. Pál, Deseő Jenő, vitéz Kemény Mihály, dr. vitéz Durkó János, Lasztóczy

Ferenc, 2 pengőt: Bárány Béla, Deim János, Litauszky János, dr. Medvegy György, Petry Zoltán, dr. Podany Pál, vitéz dr. Zerinváry Szilárd, és dr. Oláh Antal. 1 pengőt: ifj. Kondacs Lajos és Nagy P. Károly. N. N. N. N. 5 pengőt. A Bál Rendezőbizottsága az est jövedelméből 50 pengőt a Felvidéki Szlovákiai Magyar Házak Akció céljaira gróf Eszterházy János kezébe juttat.

— **Álarcos és jelmezbál.** A szarvasi nőszabó szakosztály a férfiszabó szakosztállyal karöltve f. évi február hó 19-én, farsang utolsó vasárnapján az Arpád szálló szatermében zártkörű álarcos- és jelmezbált rendez. A legötletesebb jelmezek ajándékban részesülnek. A táncestély kezdete este 9 órakor.

A szabóbál rendezősege kéri a jelmezeseket, hogy részükre fenntartott helyiségben az Arpád-szállóban 19-én este 9 óráig megjelenni sziveskedjenek, hogy a jelmezesek felvonulásán részt vehessenek

— **Szarvas katonaságot kér.** Szarvas nagyközség legutóbb tartott rendkívüli közgyűlésén vitéz Biki Nagy Imre főjegyző ismertette a honvédelmi miniszter leiratát, mely szerint Szarvas mint katonai állomás elővan jegyezve. Pataki János indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy a katonai állomás ügyében a közeljövőben küldöttséget menteszt a miniszterelnökhöz, és a honvédelmi miniszterhez. A küldöttség tagjai: vitéz Biki Nagy Imre, Duda Mihály, vitéz Tepliczky János, Tóth György és Pataki János lesznek.

— **Özvegyi jogon folytatott iparüzés.** Az iparügyi miniszter egy elvi döntésével kimondotta, hogy az iparigazolványok és iparrendelvények kiadását felfüggesztő rendeletet nem kell alkalmazni azokban az esetekben, amikor az elhunyt iparos iparát az életbenmaradt házastárs kívánja folytatni. Az 1922. XII. t. c. 7. §-a szerint ugyanis az elhalálozott iparos iparát az életbenmaradt házastárs amennyiben bejelentési kötelezettségének eleget tett, külön iparigazolvány nélkül az elhunyt iparos nevére kiállított iparigazolvány, illetve iparrendelvény alapján folytatathatja.

A Szarvasi Takarékpénztár

70-ik évi rendes közgyűlése e hó 15-én d. u. 4 órakor folyt le a részvényesek és üzletbarátok nagy érdeklődése mellett csáki dr. Geist Gyula gazdasági főtanácsos elnökletével.

A megjelentek között ott voltak Bartos Pál ev. lelkész, Bárány Béla kereskedő, vitéz Biki Nagy Imre főjegyző, Fetzner József pápai kamarás esperesplébános, Halász Szabó Imre ref. lelkész, Holéczy Béla adóhivatali főnök, Holay Béla m. kir. őrnagy, Horváth Zoltán postafőnök, Karsay János állomásfőnök, König Mór nagykereskedő, vitéz dr. Láng Ernő járásbíró elnök, vitéz dr. Nyarady István kir. közjegyző, Ribárszky Pál ny. főmérnök, dr. Schauer Gábor ny. főszolgabíró, vitéz dr. Székely Győző a Gazdasági Tanintézet igazgatója, Takátsy Sándor főmérnök, vitéz Tepliczky János okl. mérnök, földbirtokos, dr. Ugrin László főszolgabíró és még községünk kereskedelmi és ipari életének valamint gazdaságadalmának számos tagja.

A közgyűlés őszinte kegyelettel adózott az intézet mult évben elhunyt igazgatósági tagja és ügyésze, dr. Benczur Vilmos emlékének, akinek az intézet érdekében több mint negyedszázadon át kifejtett munkásságát az elnök méltatta és indítványára emléktét jegyzőkönyvben örökítették meg.

Községünk ezen legrégebbi pénztárára, mint az a mérleg és eredményszámlából is kitűnik a mult évben is teljes mértékben

betöltötte Szarvas és környéke gazdasági életében vállalt szerepét. Ezt bizonyítja az is, hogy az intézet kihelyezési állománya emelkedett, tehát a hiteligénylőket az intézet minden tekintetben kielégíteni igyekezett. — Ugyancsak emelkedett az intézet betétállománya is, ami azért bír nagy jelentőséggel, mert mint köztudomásu, az elmult évben többiben voltak a betétképződést gátló, zavaró jelenségek, de ezek nem tudták megrendíteni a betéteseknek az intézet iránt fokozódó eddig is megnyilvánult bizalmát.

Az intézet mint a Futura főbizományosa és mint a Mezőgazdasági Közraktárak rt. szarvasi telepének kezelője is nagyfontosságú tényezője volt községünk és környéke gazdasági életének, mert az idejé jó teremtés értékesítésénél, a gazdaérdekek szem előtt tartásával, anyaintézete a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank hathatós támogatása mellett, teljes anyagi erejével működött közre.

Természetesen a gazdasági életbe való intenzív bekapcsolódásnak megvolt a kellő eredménye a részvényeseknek a közgyűlésen nyilvánított teljes megelégedésére, ami Ribárszky Pál főmérnök felszólalásában jutott kifejezésre, aki a részvényesek nevében köszönetet mondott az igazgatóságnak, a felügyelőbizottságnak és tisztviselői karnak és indítványára a közgyűlés a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak és vezetőségének az intézettel szemben tanúsított értékes tá-

mogatásáért, jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Miután az igazgatósági tagok mandátuma lejárt, a közgyűlés a régi igazgatóság tagjait és vitéz dr. Nyarady István kir. közjegyzőt választotta meg új igazgatósági tagokul s a felügyelőbizottság megbízatását is további egy évre meghosszabbította.

Elnök zárószavaiban megköszönte a részvényesek részéről az igazgatóság, felügyelőbizottság és tisztikar iránt megnyilvánult bizalmat azzal, hogy azok arra további munkásságuk során is rá kívánnak szolgálni.

Anyakönyvi hírek

Születések: Gerhát György leánya Mária, Szuha János leánya Mária Erzsébet, Petrás Mátyás leánya Anna, Búzás Pál fia Gyula, Korim György leánya Judit, Czirjak András fia István, Nyemcsok György fia György, Mravik Mihály fia Pál, Ivanek Pál leánya Julia, Uhljár Mihály leánya Zsuzsanna, Komár Pál leánya Anna, Trnyik Mihály leánya Judit, Benkovic János fia János, Bencsik János fia Mihály, Liska György leánya Anna, Kovács István fia István, Timár Ede leánya Katalin, Brusznyczki Mihály fia János, Miloszdni Pál leánya Mária, Raj János fia János.

Házasságot kötöttek: Uhljár Gyula Veres Juliannával, Brusznyczki Pál Mrena Márinval, Hártzel Pál Oejár Annával, Marsal István Gubjer Máriával, Polonyi Andor Kelement Juliannával, Medvegy György Pribe'ya Máriával, Laurenci Barna Brandt Rózsikával, Tóth Mihály Adamovszki Zsuzsannával, Szrnka János Szilányi Annával, vitéz Csepregi János Czirák Zsuzsannával, Huszár István Kutas Judittal, Kutas Ferenc Szlovák Ilonával.

Elhaltak: Valach Jánosné Molnár Erzsébet 77 éves, Fedorjak Péter 49 éves, Petrás Mária 3 hónapos, Bencsik Ferencné Kozsich Judit 31 éves, Zima Mihályné Szakács Anna 66 éves, Martinák Ferenc 48 éves, Litavec Márton 81 éves, Károlyi Györgyné Oláh Róza 88 éves, Farkas Mihályné Kasuba Anna 64 éves, Borgujya Jánosné Dorogi Rozália 69 éves, Kepényes Jánosné Klimaj Anna 53 éves, Szloszjar György 58 éves, Ligetfalvi Pál 48 éves, Csicsely Mihály 4 hónapos.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 3 fillér, vastagabb betűvel szedve 6 fillér. Legkisebb hirdetés díja 30 fillér.

Keveset használt mély gyermek-kocsi eladó II. ker. 197. 3

Kiadó I. ker. 44 szám alatt két szoba, konyha és mellékhelyiségekkel álló udvari lakás. 9

Fiatal, első borjas tehén 4 hetes borjújával együtt eladó II. ker. 33 szám alatt. 12

Nyomatott Müller Károly könyvnyomdájában Szarvas, I. ker. 13.

Egészséges fa egészséges gyümölcsöt terem!

Legjobb védekezés a gyümölcsfák téli permetezésére

Shell DORMANT WASH

téli ásványolaj permetezőszer

a legjobb, legeredményesebb, legmegbízhatóbb.

Tiszta ásványolajból készült. Ölöhatását az ásványolaj adja. Használatban a legtakarékosabb, legtisztább, legkényelmesebb. Nem piszkít, nem mar, a permetezőgépet nem rontja.

Gyártja a **Shell Kőolaj r. t.**

Árusítja a szarvasi lerakat:

BUK ADOLF FIAI Szarvas, Piactér.

Kapható minden jobb szaküzletben.

Permetezőgépek igen nagy választékban.